

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 589. Pelagii Pap. II. Annus 12. Mavritii Imp. Annus 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

quodammodo per quam interiam... quodammodo per quam interiam... quodammodo per quam interiam...

quicq. an minere aut inferre profiant. Quod si quis hoc... quicq. an minere aut inferre profiant. Quod si quis hoc...

IESU CHRISTI

Annus 589.

PELAGII PAP. II. MAVRITII IMP. ANNIUS 12. ANNIUS 4.

Quingentesimus octogesima nonus incipit annus... Quingentesimus octogesima nonus incipit annus...

Adventus autem Dominica resurrectionis die... Adventus autem Dominica resurrectionis die...

IV. S. PR. A. T. E. T. A. T. I. M. A. R. T. Y. R. I. V. M.

d. Grego. lib. 8. c. 31. V. REDARGV. TI REGI. NAM PR. E. T. E. T. A. T. Y. S. EPISCOPVS

VI. A. SICARIO. PERCVSSVS. EPISCOPVS

Quo.

Greg. Infr. Franc. lib. 8. c. 41.

VII. DE CONVERSIONE GOTHORVM.

VIII.

bs. Cor. 4. 114. 49.

1. 1. 35.

IX.

SYNODVS TOLT. III.

AVTORTATE ROM. PONT. CON. CLIVM. HABITVM.

Quomodo autem facimus ab interfectore palam factum sit, idem Gregorius in rebus gestis Francorum anni huius, qui est decimus Childeberti Regis, refert.

Iam vero magna instans causa Gallis in Hispania nostram euocat orationem. Felix plane hic ille annus, Deo placibilis & acceptabilis ab omnibus predicandus, quo Dei benignitas respicit eadem propitia Gothorum gentem, cum e tenebris eam transfudit in regnum lucis. Que enim a temporibus Constantii Imperatoris, a prauis doctores in transferentem acta gens Gothorum fuit, praeceptis per deum ferebatur, eo que sine metu securior, quo ex beneficiis a Deo acceptis se remunerationem consecutam de impietate putabat. Quod enim ipsa gens Gothica in Italia, Gallia, Hispania, & Africa suam populam propagasset, & regna subegisset externa, haec cuncta reuerentiam putabant, religioni ferebant accepta; nam & quod Orthodoxorum prouincias suae ipsorum Deus subiecerat potestati, totum id de iure uelicentis impiis tribuebant. haec illis signa fuere pro doctrina atque miraculis, quibus se Catholicis religioe praestare adhibant, exultabantque ueluti de Deo i vero cultu secuti, insultabantque pijs, ueluti a Deo eos ob impietatem affligente reiectis.

Uigitur tanta erroris offusci caligine, tamque profundis meris tenebris ignorantiae, ueritatis lumen agnoscerent, illius tantum fuit opus, qui de tenebris fuerit plenifere (quod ait Apostolus b) lumen suum & illius, qui uinctis dicitur Ecce, & his, qui in tenebris ambulauit. Dominus ille fera corda tandem, suoque subegit iugo uernices ferreas, egiq; magno miraculo, ut qui iugum impo-nerant Romanis semper indomiti, idem Romanis subiecerent Ecclesiae, uincti non ferro, sed fide, idque praecipue per sanctissimum Leandrum Hispanensem Episcopum, aliosq; sacros Hispaniarum Antistes, uigiles, fortelice fides Orthodoxorum cultores: quorum industria atq; labore factum est secundum illud Propheticum uaticinium dicitur quae erat arida est in stagnum, & siccus in fontem aquarum: & ubi erat calidus draconum, erit uir uir calami & iuni, & semina effe ubi, ualcat uirg, uia sancta, ut non transierit per eam polluti. Iqualenque uepribus Ecclesia Hispana conuerfa fuerit in paradifum Domini, qui gratiarum mir-riquis fecundatus redderet fructum centrarium, factus ager plenus benedictionibus eius. Sed narrationem rerum gestarum aggrediamur.

Vbi coronato feliciter Hermenegildo martyrio, Reccaredus post Patris obitum regnans Catholicam fidem (ut dictum est) profiteri cepit: ad hoc ipsum hortatus est Gothos Episcopos, ac pariter magistratus & populi: factumque Dei gratia, ut per paucos exceptis, omnes eundem cum Rege, abdicata haereti Ariana, Catholicam fidem profiterentur: cuius rei causa, ut cuncta folide stabili-leret, uniuersale totius Hispaniae uoluit Concilium cele-berari Sicigitur hoc anno a Christo Domino quingentesimo octogesimo nono, qui est & quartus annus ipsius Reccaredi Regis Wifigothorum in Hispania, conuertiis ipsa ab Ariana perfidia ad Catholicam ueritatem, celebra-rit Synodus Toletana, quae tertia ordine ponitur, cui interfuertunt Episcopi circiter septuaginta, ex quibus pauci per legatos suam praesentiam exhibuerunt, iudemque ex omnibus Hispaniarum prouincijs, imo & Galliae eius partis, quae apud Narbonensem prouinciam subiecta erat Gothis, ut ex Episcoporum subscriptione apparet. No sine scientia atque consensu simulque auctoritate Pelagij Papae generale hoc celebratum esse Concilium, ex eo intelligi potest, dum Lucas Todenfis ait, S. Leandrum hinc interfuisse & praefuisse legatione functum pro Romano Pontifice: quod oblique controuersa credi debet, cum certum sit ex his, quae sepe superius dicta sunt, Romanos Pontifices tum in alijs, tum in Hispaniarum prouincijs uices suas delegare consueuiffe ementionibus eorum Ecclesiarum Episcopis. Certe quidem praeter S. Leandrum, qui magis spectatus est hoc tempore inter Hispanos Episcopos, neminem scimus. Sed ad ipsi Con-cilii Acta peruenienda, ex quibus complura sunt, quae

Annalibus his inuesti debeant, ueniamus. Est quidem ip-sorum istiusmodi exordium.

In nomine Domini nostri Iesu Christi, anno quarto regnante gloriosissimo atque pijsimo & Deo fidelissimo Domino Reccar-do Rege, die octauo Iduum Martium, Aera sexcentesima uiginti-
ma maxima, hoc Synodus habita est in ciuitate regia Toletana ab Episcopi totius Hispaniae & Galliae numero septuaginta duobus, &c. De hac eadem Synodo haec sanctus Li-dorius f: In ipsi regi sui cordis Catholicam fidem adeptus, totius Gothicae gentis populos, inuoluit erroris labe detersit, ad cultum uerae fidei reuocauit. Synodus etiam ad condemnationem Arianae haerese conuocauit: cui Concilio idem gloriosissimus Princeps interfuit, suaque eam praesentia & subscriptione firmavit. haec Lidorius.

Extat ipsa Synodus, canonesque uiginti tres in ea edi-ti, necnon fidei professio sinecristiana, itemq; Reges Reccar-di edictum; de quibus omnibus agemus per singula. Primum uero omnium opportunum putamus hic in-texere sermonem a S. Leandro horum omnium praeci-pio archiepto tunc temporis habitum de eorundem conuersione Gothorum: quem licet alij ponant in fine Synodi, nos sicut reperimus in scripto codice Bibliothecae Sforzianae (ex quo excerptimus) ante Synodum potius hic eodem ordine ponendum putamus, quo antior licet ibi in cultu, eruditio tamen ueluti radi rastro uerit auti fodinam: cuius rei gratia putamus ista carius accipi-enda, quo simplicitas atque fidelis lecta legantur, haud probantes eum, qui cultiori sermone eandem orationem illustrandam putauit & minime haec ex parte deanti-quitate (pace ipsius dixerim) bene meritus. Ipse autem sermo sic se habet:

Esprit autem haec omnium esse solemnem festinationem, ueritatem ipsa significat. Quoniam facta nona est concessio tantum plebs in castis, ita & nobilitate sunt gloria Ecclesiae gentium. Nam multas solemnitate per am de uisum celestis Ecclesiae, in quibus tamen si habet gaudia conuicta, noua uero, sicut in hoc, non habet. Aliter enim gaudet de rebus semper possessis, aliter de lauro magis huius nuper inuentis. Pro qua re & nos uicarius gaudere letamur, quae ueritate nona Ecclesiam partim ipse populus inuenerit, & quoniam asperitate quendam gemebamus, de eorum non gaudere credidit. Ergo materis agendi nostri, tribulationis praeterita occasio fuit. Gemebamus, dum gemeremus, dum ex-probaretur: sed gemitis illi id reperit, ut hi, qui per infidelitatem nobis erant facina, fuerit nostra per suum conuersionem ueritatem. Hoc enim gratulante praeter in ipsius sancta Ecclesia, de-ces: in tribulatione dilatasti me. Et Sarra dum spe a Regibus conuocatus, uel maculam pudicitiae sentit, per qua se impo-terari praesertit. Sic enim, dum ex uicio laesit, uel manducant dentibus mordetur, dum premitur, erubescit, dum insultatur, de-latur: quoniam patientia sua emulatore suos aut superat, aut lauat. Dixit enim ad eum diuinus sermo h: Multa filia congre-gauerunt sibi diuitias, in uero supergressa est uincitua. Sed non uiderunt, quod haerese filia diuinitas: sed attendendum, quod haec sponda ponatur. Filia sunt, eo quod ex semine Christiano generantur: spinae sunt, eo quod sicut Eden i Dei par adu, hoc est, extra Catholicam Ecclesiam nutrimur. Et hoc non coacta sensum nostrorum, sed scriptura a diuina auctoritate probatur, di-cante Salomone i: Sicut lilium inter spinas, sui amica uia inter filias. Ergone magni uolus uideretur, quod haeresei docerent filias, continuo ea nominat esse spinas: haerese, inquam, quae aut in aliquo angulum mundi, aut in tuam gentem inuenerit uersari: Ecclesia uero Catholica sicut per totum mundum tendit, ita & omnium gentium societate consistit. Certe ergo haerese in conuictis, quibus latent, conuocant ex parte diuina Eccle-sia autem Catholica in specula totius mundi impleta, supergre-datur uniuersa.

Exulta ergo & letare Ecclesia Dei: gaudet & conuicta in y-nun corpus Christi, induere sortidine tua, & uoluit exultatione: quoniam tui mareret in gaudium sunt mutati. & triphita

1. 1. 35.

II.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

XV.

XVI.

XVII.

XVIII.

XIX.

XX.

XXI.

XXII.

XXIII.

XXIV.

XXV.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

CHRISTI 589.

habet in amicum latere versus est. Ecce repente oblitia scribitur... De hac profeta Ecclesia vaticinatur propheta dicens g: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus: Et iterum: Erat iniquitas in conspectu oculorum tuorum, et reges in fundamentis terrarum. Leni in ira tua oculos tuos et vide. Omnes autem congregati sunt, et venerunt tibi, et edificabunt inquit

filij peregrinorum muros tuos, et Reges eorum ministrabunt tibi: Qui, ut natefecerit, qua ventura essent genti vel populo, qua ab vniuersa Ecclesia communiione tradidissent, secutus est: Gens enim et regnum, quod non seruat tibi, peribit. Alio denique loco similiter ait: Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis, et quos non cognoueris, ad te euerit. Non est enim Christus Dominus, cuius est vna per totum mundum Ecclesia sancta possessio: ille igitur caput, et ista corpus, de quibus in principio Genesius dicitur: Erant duo in carne vna, quod apostolus in Christo intelligit et in Ecclesia. Dum ergo ex omnibus gentibus Christus vnam vult habere Ecclesiam: quicumque extraneus est ab ea, licet Christi nomine nuncietur, Christi amen corpori compage non continetur. Hæresis enim, que respicit Catholicæ Ecclesiæ vnitatem, eo quod adulterio amore diligit Christum, non vniu, sed concubina obtinet locum: quoniam re vera duo dicit Scriptura esse in carne vna, videlicet Christum et Ecclesiam, que locum meretricis nullum inuenit terminum. Vna est (ait Christus) amica mea, columba mea, vna est sponsa mea, vna est genitrix sua filia. De qua item eadem Ecclesia pronuntiat, dicens: Ego dilecto meo, et dilecto meo mihi. Querant nunc hæresis, a quo conspiciatur, vel cuius sint profubulum facite: Quoniam ab immaculata terra recesserunt Christi, a quo quanto pretiosius esse nouimus consuetam charitatis, tanto Dominum hac celebritate laudemus, quod gentes, pro quibus sanguis suus est ringerit sui, non est passus extra vnam ouile diaboli dentibus decurari. Luceat igitur veterisus prado, suam prædam amisse: quia impletum videmus, quod propheta vaticinante audivimus: Equidem (inquit k) et captiuus a forti tollitur, et quod ablatum fuerat a robulo, saluatur. Arictem enim discordie, quem fabricauerat diabulus pax Christi destruxit: et domum, que diuisione in mutuum certabat eadem, vno iacu Christo legere angulari continuat. Dicamus ergo omnes l. Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bone voluntatis. Nullum enim præmium charitatis compensatur, inde omni gaudio præparatur: quia pax et charitas salua est, que omnium virtutum obicit principatum. Superest autem, et vnamiuiter vnum omnes regnum effici, tam pro stabilitate regni æterni, quam pro felicitate celestis Dominiun præstio adæcamus; ut regnum et gens, que Christum glorificat in terra, glorificetur ab illo non solum in terra, sed etiam in caelis, Amen. ita perorauit ante Synodum S. Leander simplici et impolito stylo (vt seculi huius barbarie siluulentis conditio ferebat) sed diuina scientia valde referto et sapientia mitifice exornato, instar arboris licet cortice durioris, tamen pomorum pendulorum fecunditate pulcherrima. Congregatis igitur in vnum sanctis Episcopis, Reccaredus Rex et ipse in eadem Synodo coram Patribus habuit sermonem: nam eiusdem Synodi hæc habent Acta m: Cum pro fidei sinceritate idem gloriosissimus Princeps omnes regimini sui Pontifices in vnam conuenire mandasset, vt tam de eius euerfione, quam de gentis Gothorum inuocatione in Domino exultarent, et diuine dignationis pro tanto munere gratias agerent: Sanctissimus idem Princeps in venerandum Concilium alloquitur, dicens: Non incognitum vobis esse vobis, reuerendissimi Sacerdotes, quod propter inflatandam disciplinam Ecclesiasticam formam ad nostra vni serenitatis præsentiam euocauerim. Et quia decursis retro temporibus hæresis inimicis in tota Ecclesia Catholica agere Synodica negotia deuegunt: Deo, cui placuit per vos eiusdem hæresis obicem depellere, adiuuanti instituta de more Ecclesiastica reparare. Ergo sit vobis iucunditatis, sit gaudi, quod nos canonice professi Dei per nostram gloriam ad paternos redierit terminus. Præsertim tamen adiuuante pariter et exhortor, redempti vos et regis atque orationibus operam dare, vt ordo canonicus, quem a sacerdotibus sensibus detraherat longa atque diuturna obliuio, quo etas nostra se resure scietur, diuino vobis dono rursus pateat. hæc Rex Reccaredus est prælocutus in Synodo. Sed postea Alia: Ad hæc autem gratias Deo agentis, et religiosissimo Principi vniuerso Concilio Latidulæ acclamante, imulationem est exca: prædicationem iuuuim. Sed cum octaua Idibus Martiarum in vnum satum Dei sacerdoter adissent et oratione præmissa vniuersique sacerdotum competenti loco resideret: ecce in medio eorum admi serenisimus Princeps, seque

i Iſai. 55. XIX. DE VNITA TE ECCLE. XX. k Iſai. 49. DE GAV- BIO ET PA- CIE ECCLE- SIAE LYGET DIABOLVS. Luce 2. XXI. in Synod. Te- let 2. tom. 2. Concil. XXII. REGIS ORA TIO IN SY- NODO HA- BITA.

XXIII.
REX ADSY
NODVM
VERBA
FATA
CIT.

cum Dei sacerdotibus orationem communiam, divina deinceps flamme plenis se ad loquendum exortus esse, dicens:
Non credimus vestram latere sententiam, quanto tempore in errore erraverim laborasse Hispania, & non multo post decessum genitoris nostri dicit: quibus nos vestra beatitudo fidei sancta Catholica cognovit esse sociatos, credimus generatim in regnum & aeternam gloriam habuisse. Et ideo, venerandi Patres, ad hanc vos peragenda congregandos decrevimus Synodum, ut de omnibus usque adveniens ad Christum, ipsi aeterni Domini gratia deferatur. Quicquid vero verba apud sacerdotum vestram nobis agenda erant de fide atque spe nostra, quam gerimus in hoc Tomo conscripta atque allegata notemus. Relegatur ergo in iudicio vestri Tomi, ut in iudicio Synodali examinatus, per omnia futurorum tempora gloria nostra eussidem fidei testimonio decorata clarificet. haec Princeps, pergit Acta: Suscepimus est autem ab omnibus Dei sacerdotibus, offerente Rege, sacrosanctae fidei Tomi: & punitate Notario data voce, recessit est ita:

XXIV.

Quantum Dominus Deus omnipotens pro vilitatibus popularum, regni sui cubem subire tribuere, & moderamen regnum non paucorum regis nostra cura commiserit: meminimus tamen nos mortaliu condicione perstrangi, nec posse felicitatem futura beatitudinis alter promereri, nisi nos cultus vere fidei deperimus, & conditori nostro saltem confessionibus, qua dignum est ipse, placeamus. Pro quaere, quanto subditorum gloria regali extollimur, tanto prouide esse debemus in his, qua ad Deum sunt, vel nostram spem augere, vel gentibus nobis a DEO creditis auxiliare.

XXV.

Ceterum quid pro tanto beneficiorum callationibus duntaxat diuine valeamus trituere, quando omnia ipsi sunt, & honorum nostrorum nihil operari, nisi ut eadem se tota deuotione credamus, quam admodum per scripturam facta se ipsi intellegi voluit, & credi praecipit: id est, ut cognoscatur Patrem, qui genuit ex substantia sua filium sui coequalum & coeternum, non tamen in idem sit natus & genitor, sed persona alius sit Pater, qui genuit, alius sit Filius, qui fuerit genitum, vnus tamen vnusque, inuisibilis in diuinitate subsistat: Pater, ex quo sit Filius, ipse vero ex nullo sit alio: Filius, qui habeat Patrem, sed sine initio & sine dimittente in ea, qua Pater coequalis & coeternus est, diuinitate subsistat. Spiritus S. a nobis confidendus est, & per aduendum a Patre & Filio procedere, & cum Patre & Filio vnus esse subsistentis, tertium vero in Trinitate Spiritum S. esse personam, qui tamen communem habeat cum Patre & Filio diuinitatem essentiam. Haec enim S. Trinitas vnus est Deus, Pater & Filius & Spiritus Sanctus vnus est Deus, licet non sit vnica creatura, per assumptionem tamen a Filio humani habitum formam, a Domina atque progenie reformatur in beatitudinem ipsam. Sed sicut vera labor indiduum est, Trinitatem in vnitate, & vnitatem in Trinitate sentire: ita erit consummata vnitas, si eandem fidem intra vnicealem Ecclesiam teneamus, & Apostolica: vnitatem in Apostolice positi fundamenti firmamus.

XXVI.
STVDIVM
REGIS PRO
FIDE CA
THOLICA.

Tamen vos, Dei sacerdotibus, meminisse oportet, quantum hoc casus Ecclesiae Dei Catholicae per Hispanias aduersa genti molestis laborauerit, dum & Catholica constanti fidei sua tenent & defendenti veritatem, & heretici pernicitati animositate propria intererunt per fides: hinc quos, (ut re ipsa confitetur) calore fidei accensam in hoc Dominum excitauerit, ut de ipsa oblatione inuoluerit, & discordia summatim furore, populum, qui sub nomine religionis simulabatur error, ad agnitionem fidei & Ecclesiae Catholicae consortionem reuocarent.

XXVII.

Adit enim omni generi Gothorum inclita, & fere omnium gentium genium a vilitate illibata, qua hinc suam praunitate doctorum a fide hactenus veritate Ecclesia Catholica fuerit segregata, tota nunc tanquam in media aetate in concordiam, cuius Ecclesia copugnante participatur, qua diuersarum gentium multitudinem materno lingua suscipit, & obardatu vberibus nutrit: de qua, Prophetia conuenit, dicitur a: Domus mea, domus orationis vocabitur omnium gentium, Neque sola Gothorum conuersio ad christianum vestra intercedit actus, quinimo & Sacerdotum genti in fide inuitando, quam presbiteri catholici nostro regni subiectionis, Aliens licet rito in harenis deditionem nostro tamen ad veritatem originem studio reuocantur.

XXVIII.

Prorsus, sanctissimi Pater, haec nobis fidei genitrix, qua Dominice hauri per nos applicata sunt, quasi sanctum & planabilem fidei

fidem per vestras manus aeterno Deo offerat. Erit enim nobis in marcescibile corona vel gaudium in retributione infernum. si in populi, qui nostra ad vnitatem Ecclesiae flectere transierunt, fundati in eadem & stabiliti permanerint. Sicut enim nostra cura fuit, hos populos ad vnitatem Christi Ecclesiae pertrahere, ita fuit vestra docilitas, Catholicos cuius dogmatibus insisteret, qui in toto agnitione veritatis adstricti, non sinit ex fidei errore, haereticis coese respuere, & vere fidei trinitatem ex caritate retinere, vel Catholica Ecclesia communionem desiderio assidere amplius. Ceterum sicut facile ad vnitatem peruenisse confido, quod nescia huiusmodi tam clarissima errauerit genti, ita grauius esse non dubitem, si agniti veritatem hanc corde tenent, atque patienti honoris (quod ad fidei) oculis suos auertat.

Vnde valde per necessarium esse per fidei, vestrem in vniuenerunt beatitudinem, haberi sententia Dominice fidei, qua dicit b: Pro fuerit duo vel tres collati in nomine meo ibi sum in medio eorum. Credo enim beatum sancta Trinitatis Dominum eum huius sancto interese Concilio: & ideo tamquam ante consuetum Dei, ita in medio vestri fidem mecum protulit, confitear admodum sententia diuina dicens: Non talem misericordiam tuam & vnitatem tuam a congregatione multa. Vel Apostolum Paulum a Thimotheo discipulo praecipiente audivi: Certa denique certamen fidei, apprehende vitam aeternam, in qua vocatus es, confessionem bonam confessionem coram multis testibus. Vera est enim teo imperu vestri ex ea angelis sententia, e qua consistentem se coram hominibus, confiteri dicit coram Patre: & negatum se, & negatum, Exspectet enim nobis id uti profiteri, quod corde credimus, secundum catholice mandatum, quo dicitur: Corde creditur ad iustitiam, et fit confessio ad salutem.

Prorsus sicut anathematizo Arium cum omnibus dogmatibus & confessionibus suis, qui vnigenitum Dei Filium a paterna degenere afferat esse substantiam, nec a Patre genitum, sed ex nihilo edebat esse creatum, vel omnia Concilia malignum, qua aduersus sanctam Synodum Nicaenam extiterunt: ita in honorem & in laudem Dei, fidem sanctam Nicaenam offero: Nicaenam, & ideo qua contra emendat velle fidei possem Arium tracentarium deum & octo sancta Episcopali scripta Synodo. Amplius itaque, & ideo fidem centum & quinguentum Episcoporum Constantiensi concilio congregatum, & Macedoniam Spiritum sancti substantiam negantem, & a Patre & Filio vnitate & essentia segregantem, ita veritatem interuenit. Prima quoque, Episcopi Synodi fidem, qui aduersus Nestorium eiusque doctrinam lata est, credo pariter & honorare. Similiter & Chalcedoniensi Concilio fidem, quam ipsam sanctitate & relictitudine aduersus Eutychem & Dioscorum protulit, cum omni Ecclesia Catholica reuerentem suscipio. Omnium quoque, Orthodoxorum venerabilium Sacrae non Concilia, quae ad ipsi scripta quatuor fidei puritate non diffinuat, pariter reuerentiam obfero.

Prorsus ago reuerentia vestra fidem hanc nostram canonicis applicat monumentis, & ab Episcopis vel religiosi aut genti nostra primatibus solentem fidem, quam in Ecclesia Catholica crediderunt, audire: quam reuocatum & episcopus, vel eorum subscriptionibus reuocari aut futuris otium temporibus in testimonium Dei atque hominum referre: ut haec gentes, qua in Dei nomine regia potestate praecellimus, atque detestor, atque error, per vnitionem sacrosancti Christianis, vel manus impugnantem peractum intra Dei Ecclesiam persequerent Spiritum (quam vnus & equalis cum Patre & Filio constantis, inique deo in fide Ecclesiae sanctae Catholicae collata sunt). si quoniam atque hanc reuera & sanctam confessionem nostram nunquam credere voluerint, suam Dei cum anathemate aeterno percipiant, & de interitu suo Fidelibus gaudium in infidelibus sint exemplum. Hinc vero confidam meae sanctae scripturae confessionis idoneum, & testimonio diuino tota coram simplicitate obsequii, haec Reccardi Regis professio, cui subscipit hanc Symbola, Nicaenam, Constantinopolitanam, & Chalcedonensem, inique apostolica euidem Regis subscipio verbis istis:

Ego Reccardus Rex fidem hanc sanctam, & veram confessionem, quam vnus per totam Orientem Catholicam constantem Ecclesia, corde retinens, ore affirmans, mea delecta, Deo protegente, subscripsi. in ore quoque sequitur Sacrae subscipio in haec verba:

... hanc salutem Regem hanc salutem, quam creditis & susce-
pitur a deo in dno iohanne baptista. Sed audi, que pie reli-
gione que dicitur hinc cum Dei laudibus acclamationes:
Tunc inquit Actus) aulamur in illud laudibus Dei, &
in facie propter ab inuicem Concilio:
Gloria Dei Patri & Filio & Spiritu S. cui cura est patrem &
creatum hanc salutem familia Catholica prouidete.
Gloria Domini nostri Iesu Christi, qui propter sanguinem sui
hanc salutem hanc salutem ex omnibus gentibus congregauit.
Gloria Domini nostri Iesu Christi, qui tam illustrem gentem
restitit sua uita uoluntate, & uiam peregret & uiam salutem
restitit.

Cuius deo aternum meritum, nisi uero Catholicos Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

... Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo
Cuius deo aternum meritum, nisi uero Orthodoxo Rescaredo

Quicumque Patrem & Filium & Spiritum S. honore & gloria
& diuinitate separat & distinguit, anathema sit.

Quicumque Filium Dei & Spiritum S. cum Patre non credi-
derit esse glorificandum & honorandum, anathema sit.

Quicumque redapti, anathema sit, quod si uoluerit, anathema sit.

Quicumque libellam de fidelem duodecimo Anno Leonigildi
Regis a nobis editam, in quo continetur Romanorum * ad Aria-
nam Ecclesiam tradidit: & Gloria Patri per Filium in Spiritu
S. & male a nobis instituta committitur hanc libellam, si quis pro
uero habuerit, anathema sit in aeternum.

Quicumque Ariminense Concilium ex toto corde non respue-
rit & damnauerit, anathema sit.

Confitemur enim, nos ex heresi Ariana toto corde, tota ani-
ma, & tota mente nostra ad Ecclesiam Catholicam fuisse conuer-
si. Nulli dabitur sit, nos nostris, & decessoribus ertasse in heresi Ari-
ana, & fidelem Euangelicam atque Apostolicam non intra Ecclesi-
am Catholicam didicisse. Proinde fidelem familiam, quam religio-
sissimus Dominus noster patefecit in medio Concilio & manu sua
suscepit, hanc & nos tenemus, hanc confitemur pariter & susce-
pimus, hanc in populo predicare & docere promittimus. Hanc est
vera fides, quam unum Ecclesia dom per totum mundum tenet,
Catholicam esse creditur & probatur. Cui haec fides non placet, aut
non placuerit, sit anathema maranatha in aduentu Domini nos-
tri Iesu Christi. Quicumque fidelem fecerit Niceni Concilio, ana-
thema sit. Quicumque fidelem Concilio Constantinopolitani cen-
tum quinquaginta Episcoporum ueram esse non dixerit, anathe-
ma sit. Qui fidelem Ephesine Synodi prima & Chalcedonensis
non tenet, & canon delectat, anathema sit. Proinde & dam-
nationem hanc perfida communione Ariana & omnium Con-
ciliorum heresim Arianae fontem cum anathemate eorum
manu propria suscipimus. Constitutiones uero sanctorum
Conciliorum Niceni, Constantinopolitani, Ephesine, & Chalce-
donensis, quas gratissima aures audiuimus, & confessione nostra
ueras esse probauimus de toto corde, & de tota anima, & de tota
mente nostra suscipimus, nihil ad cognitionem ueritatis laici
dum arbitantes, quam qua supradictorum Conciliorum contin-
ent auhoritates.

De Trinitate autem & unitate Patris & Filij & Spiritu S.
nihil huius uerum, nihil lucidum inquam potest uel poterit demon-
strari. De mysterio incarnationis uirgenis Filij Dei pro salute
humani generis, quo & uera probatur hominea natura sine pec-
cati contagione suscepta, & permanentis incorrupta in eo di-
uinitas plenitudo, dum & natura uirgaque non deperit, & una sit
ex utraque Domini nostri Iesu Christi persona, satis plene in his
Conciliis probatur patet ueritate, & a nobis creditur, omni
dubitatione remotas.

Qui unquam hanc fidelem sanctam deprauare, corrumpere,
mutare conauerit, aut ab eadem fide, uel communiione Catho-
lica, quam nuper sumus Deo miserante adepti, egressi, separari
uel dissociari uoluerit, sit Deo & uniuerso mundo criminis infi-
delitatis in aeternum obnoxius. Floreat autem Ecclesia S. Catho-
lica per omnem mundum pacatissime, & eminenti doctrina, san-
ctitate, & pietate. Si qui intra eam fuerint, crediderint, com-
municentur: hi audient ad dexteram Patris positi: Venite be-
nedicti Patris mei, percipite regnum, quod uobis paratum est ab
origine mundi. Si qui autem ab ea recesserint, eiusque detraxe-
rint fides, & communiionem respuerint: hi audient ex ore diuino
in die iudicij: Discedite a me maledicti, in faciem ignem a-
eternum, qui paratus est diabolo & Angelis eius. Sint ergo dam-
nata & in celo, & in terra, quae non que per hanc fidelem accipiuntur,
regnante Domino nostro Iesu Christo, cum Patre & Spi-
ritu S. esset gloria in saeculo saeculorum. At quid post Gotho-
rum confessionem editam Rex maxime plus?

Rursum sanctam Synodum allocutus, illud inter alia
petiit, ut in omnibus Hispaniarum prouinciis, quod in
Synodo semel factam esset de Catholice fidei assertionem,
id semper repeti deberet in Ecclesiis, cum quisque eorum
sacram esset sumpturus Eucharistiam. Sed audi uerba
plius: Hoc inquit, adhuc in cetero pro firmitate fidei Catho-
lice nostra Deo supplex instituit decreuit auhoritas, ut propter
roborem gentis nostra nullam conuerfionem omnes Hispa-
niam & Gallie Ecclesia hanc regulam seruent, ut omni sa-
crificij tempore ante communicandum corpus Christi & san-

... Rursum sanctam Synodum allocutus, illud inter alia
petiit, ut in omnibus Hispaniarum prouinciis, quod in
Synodo semel factam esset de Catholice fidei assertionem,
id semper repeti deberet in Ecclesiis, cum quisque eorum
sacram esset sumpturus Eucharistiam. Sed audi uerba
plius: Hoc inquit, adhuc in cetero pro firmitate fidei Catho-
lice nostra Deo supplex instituit decreuit auhoritas, ut propter
roborem gentis nostra nullam conuerfionem omnes Hispa-
niam & Gallie Ecclesia hanc regulam seruent, ut omni sa-
crificij tempore ante communicandum corpus Christi & san-

* Comano-
rum
DAMNATIO
LIBELLI
DITI ET
CONCILII
ARIMINAM
SIS.

XXXVI.

PLENIOR
ET ARVDE-
RANLI GO-
THORVM
EPISCOPO-
RYVM PRO-
FESSIO.

XXXVII.

XXXVIII
PONA IM-
PIOS, PRA-
MIYM SE-
QUITUR OR-
THODO-
EOS.

XXXIX.
EXMOLVM
HIDI AN-
TREVCHIA-
RISTIAM.

XI.

genua iuxta Orientalem partem morem, vnde vultus clara voce sacratissimum fidei vniuersum Symbolum: ut primum populi, quam prebuitatem tenent, et sic corda fide purificata ad Christum et sanguinem percipiendum exhibent.

Dum enim hac constitutio fuerit perenniter confirmata in Dei Ecclesia & fidei vniuersa fide corroboratur et solidatur, & per fidei infidelium confutata, ad id, quod repetitur scripturae vocis, facillime inclinatur: nec si quisquam tam de ignominia fide excusabit a culpa, quando vniuersum ore cognoscit, quod & tholice tenet & credit Ecclesia. Omnibus ergo capitulis, que ad huc per vestram sanctitatem regulam Ecclesiasticam adhibenda sunt, hoc pro fidei sancte et reverentia & firmitate proponit, quod de profertendo Symbolo nostro, Deo docente, decretum fuerit. De cetero autem prohibenda insolentium moribus, mea vobis consentiente clementia sententia terminatae distributoribus, & firmata disciplina, qua facienda non sunt prohibita, & ea, que fieri debent, immolui consistantem firmitate. hactenus Rex Catholicus ad Patres in Synodo consistentes, in omnibus eximiarum religiosissimum Principis preterfens, qui (vt per eum) leges accipiat a Sacerdotibus. Patrum ipsi quodque leges Ecclesiasticas sancientes, quibus & regnum bene disponi possit. In primis vero ad integram consequendam confirmandamque splendorem Hispaniarum Ecclesiarum diu desino nubilo heresis vel operitionis Genralis obcuratum, factis consilium visum est Patribus, si (quod primo canonem statuunt) permancat (vt aiunt) in suo vigore Conciliorum omnium consuetudo, simul & Synodice S. Petri Romani episcopi.

XLI.

Intra alia vero subterfugia decreta, vt prius hic vltus aboleretur, effi sunt, quo ad secularia forum clericis clericum traheret, ista sciencia es: *Ubi vna in fidei sententia, & licentia soluta praesumptio vsque adeo illicitis ausibus aditum partem, vt clerici clericos suos, relicta Pontifice, ad iudicia publica pertrahant. Prout statum hoc de cetero non praesumit. Si quis hoc praesumptio facere: & causam perdat, & a communicatione excommunicatur. hanc Patres, non reuocans quod iam in Ecclesia sentientes, sed quod super ante factum esset, ad legitimum obsequium reuocantes, nempe vt nullum aliam trib. nisi Ecclesiasticum clericis scirent, laicis in concilio esset ad se collate forum clericum trahere, quod concilio scirent esse vetitum. vnde rursus erubescant, qui eam, quam in hostiam dicant Patres praesumptionem, & in disciplinae non condempnantur que propulsa non impudenter nimis scriptis dictisque fatigant restitueret.*

XLII.

Quantum autem illa caecoda curantur sanctissimi Patres illi, qui Synodo iacta fuerunt, atque religiosissimum ipse Rex in conuersione Gothorum & reuocatum Apostoli vice sanctus vitanda censuerit, qui in eodem Concilio decimus octauus sanctus est canon, hic nobis recitandus ostendit, qui sic se habet:

Precepta hoc sancta & vniuersa Synodu, vt sicut prius auctoritate canonum, qua in anno pra. congregati Concilio, consulti vniuersi longitudine, & paupertate Ecclesiarum Hispaniae, in eo in loco, quem Metropolitano legentibus Episcopi congregantur: Inducere vult, aut altare fidei vniuersi passim non, de decreto domini nostri Reccaredi Regis firmum cum sacerdotibus Canonicis, et in natali tempore, die Calendarii Nouembrii in vniuersis conuenerunt: vt discant, quam per eum papam agere debeant, nec in angaria aut in operatibus superfluis suis priuatum onerent, sine fidei vniuersi gratia. Sicut presbiteri Episcopi, secundam regiam aduentionem, qualiter iudices cum populo agant, vt ipsos praemonstris corrigant, aut insolentiam eorum Principum auriu innotescant. Quod si correptis emendare iniquitatem: & ab Ecclesia, & a communicatione suspendant. A sacramento vero & ieiuniorum delibentur quod per provincias sine detrimento praesentis debent iudicari ad Concilium non venerint, hanc de his canon.

XLIII.

Ex his quidem non tantum hanc sancientes sunt commendandi Episcopi, sed ipse Rex summis laudibus celebrandus: vt ipse quod non ipso annuente volente, atque fortasse etiam precipiente, aduersus seculares impetretur, quos praeficeret ipse prouincis, voluerit inuigilare sanctos Episcopos, ne quid ab illis praeter ius falsi

ne: et cretetur, probe sciens, parentum esse, filios quoslibet errantes corripere, esse pastorem, oues qui comque sine acies ea tem disciplina pecunia coeetere. Si vero id praetermittant Episcopi, & quod praedictum, & in Synodo a Patribus nominantur, prospectores desinant esse & monitores, diram illam per Ezechiellem annunciatam diu ante sententiam infelices accipiet, qua legitur, speculator corripit, diu erit, qui bacina non inloquerit, vt ab inuenit gladio diuine vindictae suos libigent, & periculum antecurrant. Vetus est de his sanctis Ecclesiasticis, qua iubentur Episcopi inuigilare super Praefides prouinciarum, ne quid contra disciplinam committant: quod si praesumant, anathemate percelluntur. Sed & antiqua est constitutio Imperatorum Christianorum (vt suo loco diximus) qua Praefectorum tribunatus praeside debere mouentur Episcopi. At de Synodi canonibus istis: quod vero ad reliqua Concilia Acta petitiem, aliquid in eis desiderari posse videtur, cum alia ab eodem Rege statuta esse tradantur, quae in eisdem Actis minime reperiuntur expressa: nam & regio dicitur sanctum edito, vt liberi omnes libertate eorum igni combarendi darentur, & dicitur id quidem Aimois.

Statuta igitur a sancta Synodo viginti tribus canonibus, Rex Reccaredus edidit, quibus de firmitate Concilii, cuncta, quae in eo sunt statuta, recensens, potius ea non seruandis addens, et eius exordium: *Amatores nostri diuinae faciens veritas, & quae sequitur mox ipse Regis subscriptio, atque omnium, qui interfuerunt, Episcoporum numero sexaginta septem, illis computatis, qui per legatos subscriperunt. Ceterum in Tomis Conciliorum errore omittitur. habetur S. Leandro Hispania Episcopus, qui ex vicaria praefectura, sine (vt Toderis ait) ex legatione Apostolica sedis, primo loco legi debeatur: eadem non omittendum oportuit, qui Gothorum conuersione, Gothorum Apostolos diu inuenit, de quo S. Isidorus haec ait in Chronico: *Intra sui rami dignatus Primus ille Catholicum & Orthodoxum Leandro Hispania Episcopus & Romanus sedis legatus sanctitate & doctrina persequitur. Desideratus in subscriptione & Eusepius nomen, quod collabore cum Leandro testatur Ioannes Abbas Bithynensis, idemque Episcopus Gerundensis, qui hunc vique annum quod scribit tempore Chronicon perduxit. Qui autem primo loco subscriptione inuenit, Marcellus Emeritae Archiepiscopus, egregia claruit sanctitate, cuius res praeterea gestae scriptae sunt a Paulo diacono Emeritensi, qui & Nantus Abbas mira sanctitatis viri, qui his rebus temporibus floruit. Acta conscripta, & aliorum.**

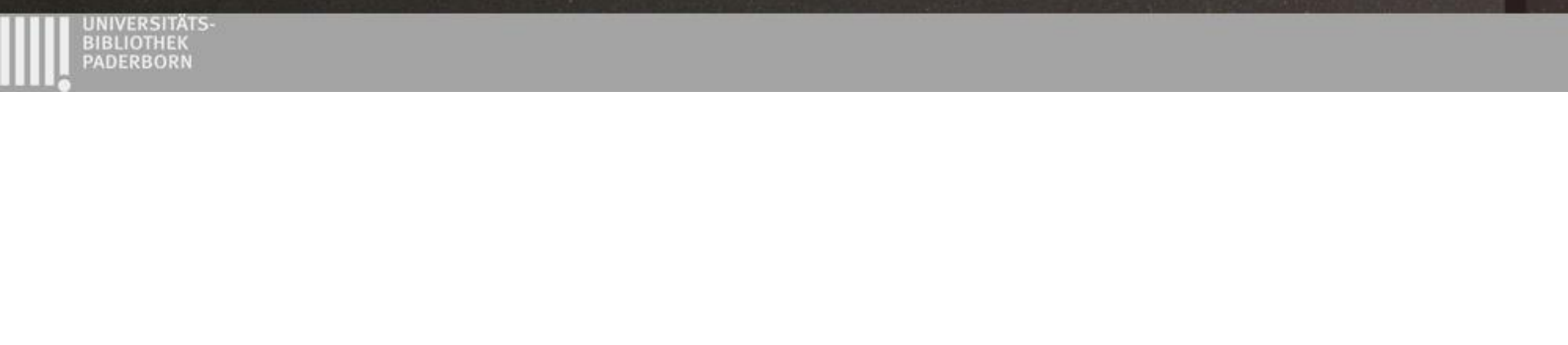
Pro tanto pietatis munere Deus Reccaredus Regis hoc anno eripuit a conuersione Argemundi Ducis relictus, qui & ex hinc aduersus eum vna cum pluribus aliis conspirare: quorum studis Dei nutu detectis, reperi omnes meritis dedere patnas. Hanc quidem hanc non post Concilium facta esse, idem qui supra Ioannes Bithynensis suo Chronico affirmat.

Intaper idem filius pacis Reccaredus Catholicus Princeps hoc item anno, qui a Gregorio nuncupatur Childeberti Regis vn fecimus, legatos rufus misit in Gallias ad Gonthierum Francorum Regem, sed cum nihil huiusmodi officio efficeret, ipse Narbonem uenit, in Francorum diuisionem irruit, praedictus, agens regressus est, hanc Gregorius. De eius uodi in concilio & alius visus est locutus in Chronico, dum eiusdem Regis praedictus virtutem bellicam hanc aduersus septem etiam & laceros contra Romanos insistentis & irruptum Vnsonem mouit, vbi non magis bellatae, quam pacem gentem quasi in palatia lude pro vsa vitata videret excusis. Prouincias autem pater praesentis conuersione, ipse praesentis, equit ut dispositus, moderatus texit. Multi quoque aduersus eum tyrannidem assumere cupientes, detestati sunt, suorum, inchoatione consilium implere non potuerunt.

Fuit autem placidus, mitis, egregie bonitatis, tantumque in vniuersam gratiam habuit, & tantum in animo benignitatem possidet, ut in omnium mentibus insisteret, etiam malis ad officium sui amoris atraheret, adeo libere, ut vna priuata, Ecclesiarum

PERITI... MORA... DISCIPLINA... XLII... XLIII... XLIV... XLV... XLVI... XLVII... XLVIII... XLIX... L...

CHRISTI PE... MA... 589... 590... 591... 592... 593... 594... 595... 596... 597... 598... 599... 600... 601... 602... 603... 604... 605... 606... 607... 608... 609... 610... 611... 612... 613... 614... 615... 616... 617... 618... 619... 620... 621... 622... 623... 624... 625... 626... 627... 628... 629... 630... 631... 632... 633... 634... 635... 636... 637... 638... 639... 640... 641... 642... 643... 644... 645... 646... 647... 648... 649... 650... 651... 652... 653... 654... 655... 656... 657... 658... 659... 660... 661... 662... 663... 664... 665... 666... 667... 668... 669... 670... 671... 672... 673... 674... 675... 676... 677... 678... 679... 680... 681... 682... 683... 684... 685... 686... 687... 688... 689... 690... 691... 692... 693... 694... 695... 696... 697... 698... 699... 700... 701... 702... 703... 704... 705... 706... 707... 708... 709... 710... 711... 712... 713... 714... 715... 716... 717... 718... 719... 720... 721... 722... 723... 724... 725... 726... 727... 728... 729... 730... 731... 732... 733... 734... 735... 736... 737... 738... 739... 740... 741... 742... 743... 744... 745... 746... 747... 748... 749... 750... 751... 752... 753... 754... 755... 756... 757... 758... 759... 760... 761... 762... 763... 764... 765... 766... 767... 768... 769... 770... 771... 772... 773... 774... 775... 776... 777... 778... 779... 780... 781... 782... 783... 784... 785... 786... 787... 788... 789... 790... 791... 792... 793... 794... 795... 796... 797... 798... 799... 800... 801... 802... 803... 804... 805... 806... 807... 808... 809... 810... 811... 812... 813... 814... 815... 816... 817... 818... 819... 820... 821... 822... 823... 824... 825... 826... 827... 828... 829... 830... 831... 832... 833... 834... 835... 836... 837... 838... 839... 840... 841... 842... 843... 844... 845... 846... 847... 848... 849... 850... 851... 852... 853... 854... 855... 856... 857... 858... 859... 860... 861... 862... 863... 864... 865... 866... 867... 868... 869... 870... 871... 872... 873... 874... 875... 876... 877... 878... 879... 880... 881... 882... 883... 884... 885... 886... 887... 888... 889... 890... 891... 892... 893... 894... 895... 896... 897... 898... 899... 900... 901... 902... 903... 904... 905... 906... 907... 908... 909... 910... 911... 912... 913... 914... 915... 916... 917... 918... 919... 920... 921... 922... 923... 924... 925... 926... 927... 928... 929... 930... 931... 932... 933... 934... 935... 936... 937... 938... 939... 940... 941... 942... 943... 944... 945... 946... 947... 948... 949... 950... 951... 952... 953... 954... 955... 956... 957... 958... 959... 960... 961... 962... 963... 964... 965... 966... 967... 968... 969... 970... 971... 972... 973... 974... 975... 976... 977... 978... 979... 980... 981... 982... 983... 984... 985... 986... 987... 988... 989... 990... 991... 992... 993... 994... 995... 996... 997... 998... 999... 1000...

... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

De rebus Italia uil prateris. In Sicilia autem hoc
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Quod vero pertinet ad res Orientis hoc anno quarto
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Postea de prete dicitur Phylarchus Saracenorum, &
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

predarent eos, Thiodoro Tribuno galea sua imposta, nisi gladio
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Porro Philippum Hieracium Hieracy patrem, qui postea Im-
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Iam vero, quae a Mauritii anni finem contigerint, ordi-
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Quod autem id de allouione accidisse constat mense
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Res gesta autem et si pluribus tum antiquis, tum re-
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

Sanctorum acciperet, quas, defuncto Pelagio, à Grego-
... quodammodo quodammodo...
... quodammodo quodammodo...

LI.
PHILIPPICIVM
ROM.
EXERCITII
INDISCRIMIN
CONTRACTA.

LII.

LIII.
DE TEMPO
RE INVADITIONIS
TIBERINAE.

Greg. dia.
10. h. a. 19.

LIV.

Greg. Th.
1. 10. c. 1.
TIBERIS
INVADITIONE
SERVENS IM
MARE DE
LATU.

in quibus nonnulli ritibus modorum nullis perire. Multitudo enim serpentum cum magna diuione in modum trahit ualde periculosum flumini in mare descendit. sed iussu alicuius bestie uel salis maris curandi flumini littori electa sunt. Substantia est aurifera clades, quam inguinarum uocant. h. e. de iue. Sobdit de obitu Pelagii Papa, sed de eo inferius sequenti anno. Corrigendum in auctore illud putamus, errore in numeri notam illapso, dum ante annum decimum quintum Childeberti Tiberis excrecentiam ponit, cum non nisi ante annum decimum id esse factum, ex ipsius sententia de numero annorum Childeberti Regis dici necesse sit. hoc ipso scilicet anno. Eadem Paulus a. atque b. Iohannes diaconi tradunt.

Quod ad draconem pertinet vidis merisam & fluento delatum in mare: certum est minime esse potuisse id genus serpentium, quos dracones naturalium rerum scriptores appellant, sed uulgo ita appellatis monstrofas illas reptantes bestias, que magnitudine uel reliquos serpentes excedunt, eas Plinius & boas nominat, que de aliquando uis in regionibus his prope Tiberim positis tradit.

Porro quod contingere solet, ut vitiummodi inundationes fluminum non vno in loco, sed in aliis circum circa prouincis sint communes: quid mirandum acciderit, cum hoc eodem anno Athenis flumini exundauit, & aluenteque transgressus longe lateque effluit, S. Gregorius Papa his narrat verbis de Nuper Iohannes Tribanus relatione sua me docuit, quod Præsalibus Comes cum illic adisset, se cum Rege Anstasii in eo tempore in loco eodem, ubi mirares cogitasti, officisse, cum qua rem cognouisset istatus sit. Prædictum enim Tribanus narravit, dicens: Quia ante festum quinquagesimæ, quando apud hanc Romanam urbem alouem flumen Tiberis exersu est, tantum crescit, ut cum uis super mare uisus in fluitaret, atque inde iam maximam regionem occuparet: apud Peronensem urbem fluminis Athestis exersum, ad B. Zenonis martyrii atque Pontificis Ecclesiam uenit, cuius Ecclesia dum esset ianua aperta, aqua in eam minime intravit: quæ postquam crescit usque ad fenestras Ecclesie, que erant tecti proxime, peruenit, sicque flumina aqua, Ecclesia ianua clausa, ac flementum liquidum in soliditatem parietis suisque mutatum. Cumq; essent nulli inuenti inferius, sed aquarum multitudine omni Ecclesia circumdata, qua possent egredi, non haberent, usque se fane & sui & defecere formidauerunt: ad Ecclesiam ianua reuenerunt, ad bibendum hauriebant aquam, qua (ut prædixi) usque ad fenestras excreuerat, & tamen intra Ecclesiam nullo modo distillabat. Hauriri itaque aqua poterat, sed distillare (ut aqua) non poterat, flumini ante ianua, ad ostendendum tantum meritis martyrii, & aqua erat ad adulatorium, & quasi aqua non erat ad inuadendum. Iohannes hancq; Gregorius, atq; hæc tenus de alluione: pestem autem eam subsequenter tradat mense Ianuario e, dicemus de ea anno sequenti.

a Paul. dial. de Gess. Longob. l. 3. c. 1.
b Ioh. dial. in Vit. S. Greg. l. 1. c. 16. 34. 36.
LV.
c Plin. l. 1. c. 14.
LVI.
d Greg. dial. l. 3. c. 19.
DE INIR-ONI MIRA-CULO VE-RONENSIS DITO.
* non fiti
e Greg. his. Franc. l. 1. c. 14.

ca est inquit de viginti clades, quæ in inguinarum uocantur nam medio mense uadimus (Lanuaris 15 est.) adueniens, & primo omnium (uxta quod in F. & b. uale Prophecia legitur, a sanctuario meo inuipit) Pelagium Papam perculit. Quo defuncto, magna strages populis facta est.

Habet Anastasius, defunctum esse Pelagium sermo Ius Februarii, cum sedisset annos duodecim, menses duos, & dies v. g. in die. Sed manifeste labi in errore certum est eos, qui alium deprauatum textum Anastasii scuti, tribuunt eidem Pontifici annos dimittat decem, menses duos, & dies decem: multoque magis qui obitum Pelagii, & creationem Gregorii reiciunt in annum sequentem, uel qui diuerso anno Pelagii obitum, & Gregorii pontificatum creationem, cum eodem anno, quo moritur Pelagius, post menses sex & dies viginti quatuor, uocatis sedis, que certum sit factum esse Gregorium, inchoante Indictione nona, ut ex ipsius epistolis colligi potest. Longius uero extralle in tempore sedis Pelagii, & creatione Gregorii Beda uideat, ut creatione Gregorii collocat sub anno decimo Maurii Imperatoris, quam hoc anno quinto eisdem Imperatoris contriisse certum est restitucione ipsiusdem Gregorii 7, dum dictum est superius sup' antificatus anno secundo septimum rumeat annum Imperii Maurii.

Hic igitur de tempore obitus Pelagii ex sedis Gregorii ratione stabilitis, reliquum est, ut eisdem Pontificis res gestas illas, que certo anno definiti in queant, breuiter ponamus atque in primis, que habet Anastasius, qui hæc præmittit de aquarum inundatione: Eodem tempore tante pluuie fuerunt, ut omnes dicerent, quia aqua diluuii spermandaretur: & talis clades fuit, qualem à facilius nulli meminit fuisse Eodem tempore uisitum corpus B. Petri. Apollinaris argentis deauratis. Confessione uidelicet, ubi corpus erat S. Petri, eo modo argento contexit. Hic (ad Anastasium) Iohannes suam uentidolum fecit pauperum senem, hic fecit canisterium B. Hermæ martyrii. Hic fecit supra corpus B. Laurentii martyrii basilicam à fundamentis constructam, & tabula argentis exornata sepulchrum eius. Hæc Anastasius. De eadem basilica est uetus epigramma Napolæ repetitum, iamque præcio eisdem redditum immortalitas huius ueribus:

Profula* Pylago martyrii Laurentii olium
Templa sua statuit tam pietosa dandi
Miras fides Claudius hostiles infereat iras
Pontificem meritis nec celestibus sibi
Tæ modo Sanctum cui crescere constat honores
Fac sub pace coli tella dicata tibi
Martyrium flammis olim leuata subisti
Intra tuu templu lex ueneranda redit.

Quid uero mirandum atque patendum tunc acciderit, cum eisdem S. Laurentii corpus ab operariis quæretur, audi S. Gregorius ista narratam: Sancta memoria decessor meum itidem ad corpus S. Laurentii martyrii quodam meliorare desideram, dum nescio, ubi uenerit illud corpus esse collocatum, & effoditur exquirendo, subter sepulchrum eius rignat ante apertum est, & qui presente erant, & qualitate uis monachi & mansueti, qui corpus eisdem martyrii uiderunt, quod quidem mirum tangere præsumperant, uicinis intra decem dies defuncti sunt, ita ut nullus superesse potuisset, qui sanctum & iustum corpus illius uideret. hæc Gregorius.

Inter alias res gestas ab ipso Pelagio Papa est mentio de Concilio Romano ab eodem habito: quidem ipse testatur in epistola, quam postea scripsit ad Episcopos Getmanie & Gallie his uerbis:

Cum in Decembris in Romana Ecclesia Synodus Episcoporum fuit cæterorum consecratorum Dei fidei uim conuocata habuissent, & de Ecclesijs suis statuta, ut supra ab Apollinare & sancto Patribus tradita, diligenter tractaretur: superueniente litæa uisita. & ut magna essent auctoritatis, etiam uia uoces præcesserunt, uel per legatorum rogantes, ut ordinem præfationum, quos sancta Romana Ecclesia habentem haberet, nostris litteris uel remandarimus. Tunc de uisita uoluntate & fide tam bono multum gauis sumus, & factum ordinem Romanam sacraque Constituta nostrorum antecessorum soleriter reuerentes,

IESU CHRISTI
Annus 590.

PELAGII PAP. II. MAVRITII IMP.
Annus 5.

L. NONAGESIMVS supra quingentesimum uoluit Christi annus, Indictionis octauæ, ipso sui exordio urbi Romane funestissimus, cum mense Ianuario lues inguinaria (v. auctor est Gregorius Turonensis) inuasit populum ex tra diatna (ut signa docerunt) immitta: siquidem testatur Gregorius Papa, uis esse sagittas cœli delapsas in homines, quos mox pestis improuisa percuteret. ait enim: Ante triennium quoque hæc pestilentia, que hanc urbem illa uelentissima depopulauit, in qua etiam corporales uisus sagitta celum uenit, & singulos quosq; ferire uidebantur (sicut nati) Stephanum uicem defunctum est, & de ipso uero Stephano agemus inferius. Sed quomodo ipso pestis exordio Pelagius Papa eadem tactos defunctus est, ita paucis Gregorius Turonensis docet: Substitu-

f Greg. Tur. lib. 1. c. 1. DE PESTILENTIA VERBI.
g Greg. dial. l. 4. c. 36.

II.
III.
IV.
V.